Burgemeester van Utrecht
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	T. Stelpstra	Datum	14 oktober 2022
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	10483791
E-mail	tjeerd.stelpstra@utrecht.nl	Onderwerp	Stand van zaken aanpak overlast en geweld Stationsplein (bollendak)
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Op 21 september jl. heb ik u met een raadsbrief, mede namens de driehoek, geïnformeerd over de problematiek op het plein onder het bollendak waar sprake is van veel overlast. De overlast is met name afkomstig van personen met verslavingsproblematiek, EU-arbeidsmigranten en een groep vreemdelingen uit veilige landen. Zoals aangegeven in de beantwoording van mondelinge vragen van diverse fracties op 22 september jl., heb ik bij de aanpak oog voor de verschillende achtergrond en problematiek van de groepen die overlast veroorzaken. Op het totaal zorgt een klein deel hiervan echter voor hardnekkige overlast in het gebied. Daarvoor bleek het noodzakelijk om, in samenwerking met politie en OM, stevigere maatregelen in te zetten. Met deze brief informeer ik u de over de stand van zaken. Naast het uitschrijven van boetes en het opleggen van gebiedsverboden en verblijfsontzeggingen blijf ik in samenwerking met de partners uit de driehoek, ook langs andere lijnen actief om de problematiek op het plein onder het bollendak effectief aan te pakken. Ook blijft er nauw contact met diverse zorgpartijen in de stad.

Stand van zaken aanpak
Sinds de extra inzet van politie en gemeentelijke handhavers zijn ernstige incidenten uitgebleven. De politie en gemeentelijke handhavers zijn meer zichtbaar aanwezig en treden direct op tegen de overlast. Sinds 22 september heeft de politie 241 boetes uitgeschreven en Toezicht & Handhaving 206 boetes. Daarnaast heeft de politie 105 aanhoudingen verricht. Aanhoudingen en boetes zijn onder andere voor het overtreden van het alcoholverbod, openbaar dronkenschap, hinderlijk gedrag, vechten op straat en winkeldiefstallen.

Er is recent aan zeven personen een gebiedsverbod voor de duur van drie maanden opgelegd voor de overlast die zij veroorzaken op het plein onder het bollendak. De politie heeft tot op heden 31 verblijfsontzeggingen opgelegd voor een duur van 24 uur. Bij overtreding van de verblijfsontzegging wordt vervolgd op artikel 184 Wetboek van Strafrecht. Met betrekking tot de strafmaat voor overtreding van de verblijfsontzegging wordt aangesloten bij de landelijke richtlijn voor strafvordering.[1] Omdat de situatie rondom het bollendak urgent is, gaat het OM in beginsel altijd over tot vervolging. In een persoonsgerichte aanpak voor ernstige overlastgevers die binding met Utrecht hebben, worden ook zorgpartijen betrokken.

De extra inzet en maatregelen worden voorlopig gecontinueerd. Sinds de inzet van extra maatregelen zijn ernstige incidenten uitgebleven en kan overlast nu snel worden teruggedrongen. De inschatting is dat wanneer, de extra inzet wordt afgeschaald, de hardnekkige overlast en de criminaliteit snel terugkeert. Een duurzame aanpak is nodig om de overlast structureel aan te pakken. Waarbij de aanpak van

[1] Richtlijn voor strafvordering niet opvolgen ambtelijk bevel of gedragsaanwijzing

overlast van vreemdelingen uit veilige landen intensieve samenwerking met het Rijk nodig is. De verschillende groepen die op het plein onder het bollendak voor overlast zorgen zijn nog steeds aanwezig. Vooral in de avond heerst er regelmatig een grimmige sfeer. Ondernemers, beveiligers en passanten stellen de extra inzet van politie en gemeente op prijs.

Samenwerking met het Rijk
Met een scherpe analyse brengen we de personen en groepen die structurele overlast veroorzaken goed in kaart. Over sommige overlastplegers krijgen we informatie van toezichthouders, politie en de zorgpartijen in de stad. Op dit moment hebben verschillende (landelijke) partners ook stukjes van de puzzel, en is het noodzakelijk om die op een gedegen manier bij elkaar te brengen, maar ook te koppelen aan informatie buiten de stadsgrenzen. Voor een duurzame aanpak van de overlast van bijvoorbeeld overlastgevende vreemdelingen is intensieve samenwerking met het Rijk nodig. Deze groep is immers zeer mobiel en veroorzaakt op verschillende plekken in het land hardnekkige overlast. Daarom leggen we stevige verbindingen met initiatieven van de coördinator landelijke aanpak overlast van vreemdelingen uit veilige landen.

De landelijke slagkracht en initiatieven die worden georganiseerd gaan we met het Rijk doortrekken en vertalen naar Utrecht. Onder de nationale aanpak wordt gewerkt aan het verbinden van vreemdelingen- en strafrecht voor een snellere reactie op criminaliteit en overlast van vreemdelingen uit veilige landen. Verder heeft het Rijk een TopX-aanpak voor criminele en overlastgevende asielzoekers[2]. Naast de inzet van het Rijk op gedwongen terugkeer van overlastgevende en criminele personen uit veilige landen, willen we inzetten op vrijwillige terugkeer. We onderzoeken welke ondersteuning hiervoor nodig is en welke partijen daar een bijdrage aan kunnen leveren. De nadere analyse maakt inzichtelijke welke aanpak voor welke persoon passend is. Voor een duurzame oplossing van deze complexe en hardnekkige problematiek is samenwerking tussen gemeenten en met het Rijk noodzakelijk.

Op deze manier werken we aan de structurele afname van de overlast, intimidatie en criminaliteit op het plein onder het bollendak.

Met vriendelijke groet,

Sharon A.M. Dijksma

[2] Zie ook: Kamerbrief over aanvullende maatregelen ter voorkoming en aanpak van overlast en criminaliteit door asielzoekers | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl